

گۇراوغلى نىنگ اۋىلە نىشى

اول وقتدا خبرى كىمدن آل؟ گۇراوغلىدان.
گۇراوغلى گۆنلردە بىر گۆن قىرق يىگىدى بىلن آوا-شكأره گىتىدى. آو-شكأرى كآن
اونگمانسوئنگ، دۇتۇپ قايدىپىردىلر.

ساپار كۇسە:

—گۇراوغلى، يول اوندا، يول مۇندا، قالا گىتسنگ، شوئندان دوغرى بارىارسىنگ! — دىيىپ،
گنجىمىنگ سۆرۆسى نىنگ، اۆستوندىن سۆردى. سۆرأ ياقىن بارىپىرىندە، كۇسە سىتگ قىرما
باشلىقلايىن باش-آلتى ساناغى نىنگ قولاغىنا پىشىردادى:

—بارىنگ، گنجىمىنگ سۆرۆسىندىن باش-آلتى قوئىنى آتىنگ اۇنگۆنە باسىپ قايدىنگ! قالا بوئش
بارماساق ياغشى، آقاسى نىنگ جوغابىنى اۋزى بىر، ايىه نىمىز خىرىمىز.

بولار بۇلۇنىپ اينگدارىلىپ اۇتاگىتىدىلر.

گۇراوغلى:

— ھاو، كۆسە، اولار نىرا بارىارلار؟ — دىيىپ سۇرادى.

— آى، گۇراوغلى، «گنجىمىنگ قوينۇندان باش-آلتى سانىسىنى آلىپ قايدىنگ» دىيىم.

— الله، كۆسە، شول زانگار دگمەسەنگىز ياغشى بولاردى.

— ھاى، گۇراوغلى! حاپا بولۇپ گلبان بىگىتلىرىنگ بادى ياتماسىن-لا، سۆرۈپ سەن!

اول شىلە دىيىسۇنگ، گۇراوغلى-دا سىسىنى چىقارمان سۆرۈپدى.

قوينا كىدنلر اينگدارىلىپ بارىن باردىلار، چوپانلار ھم تايلاقلارنى گزەشىپ اۋنگلرلىرىدىن چىقىدىلار.

پاە، بۇرى يالى زانگارلار، قىلچىنگ بىشداسى بىلن او، شىمىر-آى پالتا بىلن او — چوپانلارنىڭ چىكىنلىرىنى، آيچىقلىرىنى، يىنگسە چوقاناقلارنى گۆك-دالاق اتدىلر. شوندىن سونگرا آداما بىر اۋوھجىنگ يىنگسەسىندىن پىنجانى اوراقادا، آتىنگ اۋنگۆنە كسە باسىپ قايدىپىردىلر.

گىتىردىلر قالا. كۆسە بولار قالا پىتمانكا قىغىردى: — ھايت، زانگارلار، ھايدان-ھاى داماغىنى چالىنگ! ايزىنگىزدان گنجىم گلايمەسىن.

درو داماغىنى چالىپ، كىباب، شارا ادىپ ايدىلر.

سالىمىنى برمان، گنجىمىنگ، چوپانلارمىللىرىنى بويۇنلارنىدان آسىشىپ، يانگاقلارنىدان قانلارنى سارقىرىشىپ، باردىلار اۋز خوجايىنلارنىڭ قاشىنا السلەشىپ. گنجىم اولاردان:

— ھاو، زانگارلار، خىرىنگىزى پرىنگ! — دىيىپ سۇرادى.

— آى، اينى باتىرىنگ-ا بىزى چاپاۋول لاندىر. مال-دا، دۆنيا-دە كىدىنلر الدن.

پاە، گنجىم نىسىنە عجىز زانگار-دا، شوندىن گۇراوغلى نىنگ مى خاناسىنا قارشى يۈرەدى.

گۇراوغلى نىنگ بوليان مى خاناسى قىرق بىگىدىن بۆلك دى. گنجىم كۆسە داغى نىنگ يانينا گلەمدى.

گلسە كۆسە داغى اوئى سوۋ پۆركۆپ پىنچىكلر.

گنجىم گۇراوغلى نىنگ مى خاناسى نىنگ آغزىنا گلىپ، سىپا سىرتىنى قويۇپ، بىگرىجىسىنى آشىرىپ، شول لاغىرداپ، سۆگۈنپ اوئىر:

— آى، زانگار گۇراوغلى! مى سىنىگ اۋچىن مال قازانىمىدىرىن، دۆنيا قازانىمىدىرىن؟ اۋنگى بى دولتلىرىنگىن قوتۇلدىم دىيىم، قىدىمى قانخورلار تاپىپ گلىپسىنگ! قويماجاق مى آخىرى، مى اۋز گۆتۈمە! ھاى، بىدولت، سالپاياق، زانگار — دىيىپ، سۆگۈنپ، گنجىم اۋيۈنە قايتدى.

گۇراوغلى اۋىلاندى. گۇراوغلى مانگلايىندان چاپىلسا-دا «واخ» دىيىچك دالدى. گنجىمىنگ «بىدولت، سالپاياق» دىيەنى ولين، اتىندىن اۋتۆپ، سۆيەگىندىن اۋتۆپ، بىلىگىنە اۋرناپدى. بى دولتلىكى — اوغلى يوق، سالپاياقلىغى — عىالى يوق. حاپا بولۇپ، بىگىتلىرى نىنگ يانينا گلدى.

— كۆسە، باش-آلتى سانى كل توقلى دىيىپ، گنجىم آقام شولار يالى طاغانلارى مېنىگ مانگلايىما سالدى، خۇداى تعالى بىندەسىنە دولتى اۋزى برسە ياغشى اكنى — دىيىپ، بىگىتلىرىنە قاراپ، باش كلمە سۆز آيتدى:

اۋزال باشدان خۇدايىمدان
دولت گركدىر بىگىدە،
بىقىلاندا قۇلداماغا،
مدد گركدىر بىگىدە.

قالا-قالا سۆزلىشماگە،
عار-نامىسى ايزلاشماغا،
نر-بوغرا دك ديزلاشماغا،
دوغان گركدىر بىگىدە.

ايشىگى ايوان اۋجاقلى،
دولتى زىروشان ساچاقلى،
اۋزىن بوئىلى، گىنگ قۇجاقلى،
گۈزل گركدىر بىگىدە.

آتىن جايىندا باغلايان،
كسىپ جىگرىن داغلايان،
اۋلندە زارىن آغلايان
ناچار گركدىر بىگىدە.

آت دىر يىگىدىنك يولداشى،
 اوغۇلدىر دولتىنك باشى،
 قىزام بولسا كۇنگول خوشى،
 نۇريات گىركىدىر يىگىدە.

گۇراوغلى بگ مۇندا يۇرسىنك،
 نصىيانك بارىنى گۇرسىنك
 قىزانك دولۇپ بىر گون بارسىنك،
 ايمان گىركىدىر يىگىدە.

بۇ سۇزى آيداندىن سونك، گۇراوغلى حايا بولۇپ، مۇتدەكأ گۇدىرى گۇجائى تاشلاپ، اوقلاپ
 قالپىردى.

گۇراوغلى حايا بولانسونك، قىرق يىگىدى ھم حايا بولۇپ ياتپىردى. شول ياتىشىنا دانكا ياقىن
 گۇراوغلى نىنگ دۆيشۆندە بىر ملە دوللى، ملە پىشلى قارى بايا بىر پىزادىنك اليندىن توتۇپ، توپخانا
 كىردى. كىرىپ گۇراوغلى نىنگ قۇجاغىنا قالب اتدى.

— اوغۇلۇم، سىن حايا بولۇپ ياتما، سىنىنك جۇبتونك شۇدۇر. بۇ كوه قافداق جھان پاتىشانىنك
 قىزى. آدىنا آغايونۇس پرى دىپىرلر — دىيىپ، يانگقى قارى بايا چىقىپ قايدىپىردى.

گۇراوغلى نىنگ قۇجاغىنا گۇيا بىر آيىنك سىنىغى گىرن يالى بولدى. «الله جان لارىم، قۇجاغىما
 پىزاد دولدى-اۋو. شۇنى بىر اوغشايىن» دىيىپ، راست ياسسىغى اوغشاپ، گىرىپ باشلادى.
 او قۇداقى آدم. «مىخاننىنك اچىندە باردىر» دىيىپ، سىرمنماگە باشلادى. شول سىرمەنىپ بارشىنا
 يانگقى ياتان يىگىتلرىنك بىرى قۇلۇتا ايلدى. گۇراوغلى راست قۇللارىنى كرىپ قۇجاقلادى،
 قۇجاغىنا سىغمادى. بۇ بىرستم دىين جۇواز يالى سىمىز، يۇغىن يىگىتدى.

گۇراوغلى: «الله جان لارىم، دۆيشۆمە گىرن پىزاد اىنچە بىل زىبا دى، بۇلار يالى يۇغىن دالدى»
 دىيىپ، شول سىرمەنىپ بارشىنا، ىنە بىر يىگىت قۇلۇتا ايلدى. اۋنى-دا قۇجاقلاپ، يانكاغىنا آغزىنى
 باسدى. آغزى قىز تىننە دگمەدى. بۇ يۆز-گۇزۇنى چۇپۇر باسان سىتك قىرما اكن.

گۇراوغلى: «دۆيشۆمە گىرن پىزادىنگ يۆزى-گۆزى بىلماناقدى. بۇلار يالى كآن تۆيى يوقدى»
دېيىپ اۋىلاندى.

گۇراوغلى مۇندان آيرىلىپ، يىنە سىرمنماگە باشلادى. شول سىرمەنىپ بارشىنا، باردى كۇسانىنگ
اۋستوندىن. پاە، اۋزى اينچە، آرىق، يۆزى-گۆزى تۆيسۆز آدم. «مىگر چىقسانگ، شو چىقارسىنگ»
دېيىپ، قابىر-قوبۇر قۇچاقلادى. باسدى يانگاغىنا آغزىنى. كۇسە-دە تىسكىنىپ اۋياندى.

— ھاو، قارا زالۇواتلار! بىر بلا بار، چىرانى ياقاۋرىنگ! — دېيىپ قىغىرىدى. اۋنۇنگ قىقلىغىنا
اۋر بۇيۇنا قالان بىكىتلەر ھم اۋنگىن دىل بىرىكىدىرىپ قۇيان يالى: «مىنىگم اۋستومدىن گچدى-دە»،
«مىنىگم اۋستومدىن گچدى...» بولۇپىردى.

— اى، زانگارلار، چىرانى ياقىنگ! مىن ياقاسىندان تۇندۇم — دېيىپ، كۇسە يىنە قىغىردى. كۇسە،
دوغرۇدانام، گۇراوغلى نىنگ ياقاسىندان تۇلۇپ آلان اكن. چىرانى ياقىپ گۇرسەلەر، اۋنۇنگ اۋستونە
آبانىپ دۇران گۇراوغلى.

— ھا، زانگار گۇراوغلى، اينگ سۇنگۇندا زات تاپمان، مىن تۇتۇپ يۇرمۇنگ؟ گۇراوغلۇدا نە گپ
بار، نە سۇز بار، حىران-سادىلا بولۇپ دۇر.

كۇسە:

— ھاو، بىكىتلەر، مۇنگا بىر چاى بىرىنگ. بۇ بىر اسسىنە گلسىن. جوغابى اۋنسۇنگ سۇرالىنگ! —
دېيىدى.

گۇراوغلا چاى-چىلىم بىردى. گۇراوغلى چاى اچىپ، چىلىم چىكىدىن سۇنگ، كۇسە:
— ھانى گۇراوغلى، بىر خىرىنگى! سىن دۆيش گۇردۇنگى، احوال گۇردۇنگى؟ يا بىزلىرى
بىلگىشلە بىن سىناپ يۇرمۇنگ؟ — دېيىدى.

گۇراوغلى:

— اينە، مىنىگ كۇرن دۆيشۆم! — دېيىپ، گۇرن دۆيشۆنى بيان ادىپ، قىرق بىكىدىنە قاراپ، بىر
سۇز آيتدى:

غفلتدا ياتىردىم، گىلدى بىر پىرى
عشق اۋدۇئا مىن حىران ايلەدى.
شول پىرى نىنگ سۇداسىنا دۆشمۇشم،
عشق اۋدۇئا مىن حىران ايلەدى.

قالپاق گىيىپ، زىر قۇپبالار داقييدىر،
شېرىن جانىم عشق اۋدۇنا ياقىيدىر،
لاچىن كىمىن قىيا-قىيا باقىيدىر،
عشق اۋدۇنا منى حيران ايلەدى.

لاچىن كىمىن قىيا-قىيا قارايبىپ،
سىيا زۆلپۆن دال گىردنە دارايبىپ،
آق يۆزۆندە قوشا-قوشا خال قوئۇپ،
عشق اۋدۇنا منى حيران ايلەدى.

اى، آقالار، عقلىم آلدى بىر پىرى،
اگىنە گىيىپىر سىم بىلن زىرى،
باشىنا سانجىپىر طيلا نوو زىرى،
عشق اۋدۇنا منى حيران ايلەدى.

گۇراوغلى بگ آيدار شېرىن سۇزۇنى،
جانىم آلان نىرگىس قارا گۇزۇنى،
سۆرمە قىلسام باسىپ گىدىن تۇزۇنى،
آدى آغايۇنۇس، دىلدار ايلەدى.

گۇراوغلى بۇ سۇزى آيدانسونگ، كۇسە:

— شولار يالى بىر ايش بۇلاندىر-لا، يۇغسا بىزى بىتمزدىنگ. گۇراوغلى، دۇيشۇنگە پىزاد گىرن
بۇلسا، نىرەدە-دە بۇلسا اۋنى آغتارىپ تاپارىس. سنى اۋىلندىرىس، اصلا قايغى اتمە! — دىيدى.
گۇراوغلى:

— كۆسە، سەن آغترارېپ تاپا-دا بىلمىرسىنگ. مەن اۋنى اۋزۇم آغترارېن، اۋزۇم تاپارېن. مەنىگ سىزە تابىشېر جاق گېم: مەن آيلا نېپ گلىنچام، اكر چىشىپ اۋلىانم بۇلسانگىز، گنجىم مالينا ال قاتما جاق بۇلۇنگ! — دىدى.

اۋنسۇنگ كۇراوغلى مائە: — قىراتى گتىرا! — دىدى.

مائەل قىراتى بىر قىلدا ن بزاپ، اىرلاپ گتىردى. كۇراوغلى آتىنا مۆتۆپ باسدى قامچىنى. خىرى كىمدەن آل؟ كۇراوغلۇدان آل! شۇل كىدىشىنە قىراتىنگ آغزىندەن پارچا-پارچا كۇپۇك ساچىلىپ ىرە دۆشيار. باسىم بۇ كۇپۇكلر قايدىپ، بىر آقجا در گلىدى. قىرات ىرىنگ طاناپىنى دارتېپ بارشېنا، بۇز ميدانا چىقدى... «اۋنگومدەن يا بىر قۇبى چىقماز دىبىامىنگ. يا بىر قاقىنگ سۇى چىقماز دىبىامىنگ. چىلىمىنىنگ سۇى عىب دىر» دىبىپ، چىلىمىنىنگ سۇىنى دۇكىدى. «مىتارامداقى سۇى آيسلاندىر» دىبىپ، مۇنى ھەم دۇكىدى. كۇراوغلى سۇوساماغا باشلادى. ھانى اىندى مۇنگا قاقىنگ سۇى، ھانى اىندى مۇنگا قۇبى؟ آتى ھەم سۇوساپ، آغزىنى ھاتا پ كىمىن آچىپ، دىلىنى قۇلاچ ىرىم ساللاپ، ھارلاپ، زىنگىپ بارىار. كۇراوغلى نىنگ ھەم «تۇفا» دىين تۆيكۆلىكى ىرە دۆشمان، قانى قارالىپ بارىار. كۇراوغلى: «الله جانلارېم، مەنىگ قۇجاغىما پىزادى سالان مە دۇنلى، مە پىشلى قارى بابا آدم صىپاتىنا گىرن ملعون مىقا؟ مەن شىطانىنگ وسواسىنا دۆشەن اىشى قايدان-دا اۋندا. اىندى بۇ چۇل-بە يواندا آچ-سۇوسۇز اۋلر بۇلدۇم». شۇل سۆرۆپ بارشېنا، اۋنگوندە بىر بىيىك دېە كۆرۈندى. دېانىنگ اۋستۆنە چىقىپ، تۆورەگىنە اسەوان بولسا، قابات قارشى سىندا بىر كۇشك كۆرۈنىار. كۇراوغلى قىراتىنا قامچى اۋرۇپ، كۇشكۆنگ بارسىندەن باردى. كۇزلەسە، كۇشكۆنگ بۇساغاسىنى ياسسانىپ، بىر آژدارھا تارپ اۋرۇپ ياتىر. پاە، كۇراوغلى پىزادىنگ عىشقىنا دۆشەن آدم:

— اۋ، زانگار آژدارھا! مەن آىلىق يۇلى قىرق كۆندە كچىپ گلىم. مەنىگ دۆشومە گىرن پىزاد، بىر طاناپ، ىرىم طاناپ آنگرى ياننىگدا. سانگا نامە كرك، تۇر، يۇق بۇل! — دىبىپ، آژدارھا، قاراپ، جىلاۋى ىرىنگ قاشىنا تاشلاپ، آرقاسىندان سازىنى آلىپ، آباي لانىپ، باش كلمە سۇز آيتدى:

قۇدرت بىلەن بنا بولان آژدارھا،
بند اىلەمە، پىزادىنگ يۇلۇنى!
سنى-منى بار اىلەگەن بىر الله،
بند اىلەمە، پىزادىنگ يۇلۇنى!

آژدارها، سن نچۆن ملول بۇلار سن،
 هاييات بيلن مانكا نظر سالار سن؟!
 غضب اتسم، حالى شو كۆن اۇلر سن،
 بند ايله مه، پريزادىنگ يۇلوتى!

منى سۇرسانگ، چاندى بيلدن گلەمن،
 بيان اتسم، تازە باغىنگ كۆلى من،
 اصليم آيتسام، آدى بگىنگ اۇغلى من،
 بند ايله مه، پريزادىنگ يۇلوتى!

من ياريمىنگ سيا زۆلپۆن اۇرمەلى،
 چاندى بيلدە باش كۆن دوران سۆرمەلى،
 گۇراوغلى آيدار، يار جمالين گۇرمەلى،
 بند ايله مه، پريزادىنگ يۇلوتى!

گۇراوغلى بۇ سۇزى آيدىپ بولانسونگ، قيرآتىنى اۇنگە سۆرۆبىردى. آت قدم آتديغىچا، آژدارهانىنگ آغزى گز ياريم-گز ياريم آچىلىبىردى.

گۇراوغلى كۆزلەسە، آژدارها آتىنى، اۇزۇنى بيلەلىكدە دىمىنە سوزجاق. گۇراوغلى قىلىجىنى سوغرۇپ، آژدارهانىنگ اۆستۆنە تۇپۇلدى. آژدارها-دا مۇنۇنگ بىلن كىدىشىبىردى. گۇراوغلى آژدارهانى ايكي بۇلۇپ تاشلادى. سونگرا قالا گىرىپ، كۆچە بىلن سۆردى. بىركى ياريم اۋىلر، بىركى ياريم حۇرەلر اۇنگۆندىن چىقسا، آتدان دۆشۆپ، ايچىنى بارلايار. اۇلارنىڭ ايچىنە ھالى-پالاسلار دۆشلىگى، سىزىلغى، سۆپۆرىلگى. ھىي، مۇنۇنگ جانلى-جاندارى يوق. گۇراوغلى: «الله جانىملاريم، شوئندان شوئنگا ھلاك بولۇپ گىلدىم ولين، بۇلارام دۆين-اۇنگىن لىكدە بىر يانا گۇچۆپ گىدىن بولماغا چمەلى» دىيىپ اۋىلاندى.

جانلى-جاندارىنگ يوقلۇغى نىنگ سىبابى، بۇ قالادا اۆچ يۆز آلتىمىش پريزاد ياشاياردى. پريزادلارنىڭ ھەمسى نىنگ باش تۇتانى آغايۇنۇسدى.

آغايۇنۇس:

— ھاي، پريزادىلار، مېنىڭ دۆيشۆمە آدمزادىنگ گيرەلى بارى، بىر آي، قىرق گۆن كچىپىدىر. اوتۇرسام، قارايىم يېتەنۇق، اوقلايىن دىيىسىم، اوقىم گلەنۇق. ناھار ايشىدۇم آلانۇق. مېنى بىرنمە كۆرۈنگە كۆيمۇپ اوتۇرىنگ!— دىيىپ، ھمەسىنى يانينا چىلۇپ اوتىردى.

بىر آز سالىمدان گۇراوغلى نىنگ كۆزۈنە بىر كۆشك كۆرۈندى. كۆن بىلن تالاش اديار. لىلى- جواھردان بىنا بولان بۇ كۆشك آغايۇنۇسىنگ اۋز كۆشكى اكن. شۇ كۆشكۈنگ داشىندان كلىپ، اۆزىنگا چىقىپ، پنچىرەسىندىن اسوان اتدى. كۆزلەسە، اۋچ يۆز آلتمىش پريزاد آغايۇنۇسىنگ حرمخاناسىندا ال بىلن دىقتىلان يالى. بۇلارنىڭ اورتاسىندا آغايۇنۇس اوتىر. شۇل چومالىپ اوتۇرىشى، بىلەكى پريزادلاردان كز ياريم يوقاردادى.

گۇراوغلى: «كل-ا، گلەنىمى مالىم ادەيىن. قاتىراق قىغىرسام-ا پريزادلار قورقارمى، اۆركرمى» دىيىپ، پنچىرانىنگ آغزىندان يۆزۈنى كسەرأگەدە توتۇپ، پريزادلارا قارشى قاراپ، باش كىمە سۆز ايدار بولدى:

پريم، مېندىن دىلەدىكىنگ
مالمىدى، باشمىدى، نۇدىر؟
قورۇپسىنگ اكرى كمانىنگ
كۆزمۇدى، قاشمىدى، نۇدىر؟

آلا كۆزلى سۇور ياريم،
انچە كۆنلر سانگا زاريم،
نىكامىزى قىيدى پيرىم
ھوشمۇدى، دۆيشمۇدى، نۇدىر؟

بىر بگ اوغلى آوا چىقار
قوشۇن سالىپ، طبل قاقار،
پريم قىيا-قىيا باقار
بىلمن، سرخوشمىدى، نۇدىر؟!

پرېم، بىزە اتمە بىلېم،
 قەبە پلک سالدى ظلم،
 رحىمىنگ گلمزمى، اى ظالم،
 يار، باغرىنگ داشمىدى، نأدىر؟!

گۇراوغلى آيدار، يوق قرارىم،
 ترك اتمىم نامىسىم، عارىم،
 اويان-ها، گول يوزلى يارىم
 گۇردوگىنگ دويش مودى، نأدىر؟!

گۇراوغلى بو سۇزى آيدانسونگ، آغايونۇس:

— داشاردان آدمزادىنگ اوازى گليار. بارىنگ، چاغىرىنگ، بارى گلسين! — دىيىپ، ايكى سانى
 پريزادا بويۇردى.

پريزادلار داشارى چىقىپ، گۇراوغلى نىنگ قدى-قامتىنى، يوز-كشىبىنى گۇرۇپ، قۇرقۇپ ايچرىك
 قاچىپ كىردى. گۇراوغلى آدمزاد، بولار پريزادا، ايكىسى نىنگ جىنىسى باشغا، قۇرقدولار مۇندان.
 آغايونۇس: ها، نامە بار؟ — دىيدى.

پرىلر:

— اى، آغايونۇس، بى بى جان! آدمزاد دىيەنىنگ شول بولسا، گۇزى-قاشى، بۇرنى، لى-دهانى
 باشغا بىر زات اكن. اصلا يانينا بارار يالى بلا دال — دىيدىلر.

خبرى كىمدن آل؟ آغايونۇسىنگ قارى ماماسىندان آل! آغايونۇسى باقىپ، بچرىپ يۇرن بىر
 قارى كىمپىر ماماسى باردى. آغايونۇس ماماسىنا قاراپ:

— اى، ماما جان، ياش كىچىلر-قۇرقىار، سىن اونى چاغىرىپ قايدىپرسنه! — دىيدى.

پاه، مامانىنگ قۇرقى-آزركى يادىندا بارمى؟ يالانگ، شولار يالى دلآلچىلىقدا كزىپ يۇرن ماما
 داشارىق چىقىپ، گۇراوغلى نىنگ بارى يانينا بارىپ، الينى سالغادى-دا قايدىپىردى. گۇراوغلى هم
 دوشوشد-آ زانگار. كزىپه آتدان دوشۇپ، آتى نىنگ دىمىر مىخىنى يره قاقىپ، ساغداق-پاغداغى بىلن

گۆپۆرداپ، شاقىرداپ، داللىز بېلىن گىلىپ، آغايونۇسىنگ حرم خاناسىنا گىرمان، ايشىگىنگ آغزىندا چومالىپ اوتۇرىپىردى. كىمپىر ھم آغايونۇسىنگ يانينا گىلدى. اول:

— اى، آغايونۇس جان، اوغلو، بىر آى-قىرق گۆندىن بۇرى بىزى چارخىمىزدا قويمان، كلىمىزده قويمان، باشقا ايش-دردىمىزده قويمان، دۆيشۆمه بىر آدمزاد گىردى دىيىپ، ھمأمىزى يانينگا چىلاپ اوتىرسىنگ. دۆيشۆنگە گىرن آدمزاد شۆمى؟! — دىيىپ سۇرادى.

— ھاوا، شول ماما جان!

— شو بولسا، اوغلو، كلام-آغىز گىي مىندىن آيتماق لازىم، سىندىم ايشىتمىك لازىم!

— نامە گىيىنگ، بولسا، آيدىپىر، ماما جان!

— كىمىزى آيتساق، سىن پىزادا، بو ھم آدمزاد. پىزادىنگ اصلى اوتىدان بولار، آدمزادىنگ اصلى توپراقىدان بولار. سىن اۆزۆنگ، اوتىدان بولۇپ، اصلى توپراقىدان بولان اداما اۆزۆنگى نىچىك روۋا گۇرئارسىنگ؟ پىزادا بىگىلدىن اۆزۆنگە مىناسىپ يار تاپىلمادىمى؟
— يوق، ماما جان، اصلى توپراق ھم بولسا، بو بىگىت گۆزۆمه اوتىدان، ھر بىر زاتىدان ايسسى گۇرۇنبار.

— ھاى، ياغشى، اوغلو! آدمزادىنگ باشقا ايشلىرى-دە بار، اوغلو!

— نامە ايشلىرى بار، ماما جان؟

— آدمزادا عىال بولسانگ، يارغىچاق^۱ دارتارمىشىنگ، دىگىرمن اۆورمىشىنگ، تامدىرا نان ياپارمىشىنگ. مىدانان اتهگىنگ بىلن تۆك بىنغارمىشىنگ. اول ايشلرە روۋاچلىغىنگ بارمى؟!

— اى، ماما جان، باغت بىلىار-دا. باشدا نامە ايش بولسا گۇرمىك گىرك.

— ياغشى، اوغلو! آدمزادىنگ باشقا-دا ايشلىرى بار اوغلو!

— پىنە نامە ايشلىرى بار، ماما جان؟

— آدمزاد بىرىنە-ايكىسىنە قناعت اتمان، بىرى-بىرىنىنگ اۆستۆنە اۆچى-دۇردى آلبىيرمىشىن. اۇنگا-دا قناعت اتمان مىداندا كۆيپ يۇرگا، بىر بىلماناق ناچار قايىم گىلسە مۇنۇنگ بىلن ھم باش قوشۇبىرمىشىن.

ماما شىلە دىپىن سۆنگ، آغايونۇس دىنگىرگەنىپ اويلاندى. مۇنۇنگ اويلاننىنى آنگان گۇراوغلى:

^۱ يارغىچاق: دىگىرمنىگ كىچى راک گۇرتوشى.

— الله، بۇ شۇم كەمپىر آرانى بۇزۇپ بارىار-اۋو. مۇنگا اينانار يىالى بىر زات آيتماساق، الدىن گىتچك بو! — دىيىپ، ايشىگىنگ آغزىندا چومالىپ اوتۇرۇپ، پرىزادا قاراپ، باش كىلمە سۇز آيتدى:

پرىم، سنىنگ سىا زۆلپۆنگ
 آيلا، بوينوۋما پند اولسۇن!
 پرىسەن عاشقىنگ مىرادىن،
 گۇۋون اگلنسىن، كنت اولسۇن.

بىزىنگ بىگىر — مستان بىگىر،
 آت سالىشىپ، غنىم اگلر،
 آرزۇۋ ادىن پرى بىگىر
 سنى گۇرماكە پند اولسۇن.

چاندى بىلدىن آت ايندىرىم،
 لىيىنگ شىرىتىنگىن قانسام،
 تا اۋلىنچام سىندىن دانسىم،
 كلام الله دان آنت اولسۇن.

گۇراوغلى دىيىر، پىرىم على،
 بى پايان دۇنيا نىنگ مالى،
 گۇۋوندىن چىقار خىالى،
 غمگىن كۇنگۇلر شاد اولسۇن!

گۇراوغلى بۇ سۇزى آيداندىن سوتىگ، آغايۇنۇس:

— آو، ماما جان، «اۋندا اول بوليامىشىن، مۇندا بو بوليامىشىن» دىيىپ، مېنىنگ گۇۋونۇمى كچىرىپ اوتۇرما. تۇر، اۋيۇنگە گۇم بول، گۇۋومە گۇۋونمە! — دىيىدى.

— ياغشى، ياغشى، اوغلوڭ! — دىيىپ، كىمپىر بىنگەسىنى قاشاپ-قاشاپ گىتدى. آغايونۇس باشغا پىزادىلاردا:

«بارىنگ ھەئەنگە جۇغاپ، ايشلى-ايشىنگىزە دارغانگ!» دىيىدى.

پاھ، تەھ بولۇپ اوتۇران پىزادىلار، كۆپۆردەشىپ چىقىپ قايدىدىرىلەر. اولار قايدانسونگ، آغايونۇس گۇراوغلا:

— ايچرى گىر! — دىيىپ اتم ائدى. گۇراوغلى ايچرىك ائلاپ گىردى.

آغايونۇس پرى پىرىندىن تۇرۇپ، اىب-اكرام بىلن قۇل قۇشۇرۇپ، گۇراوغلا سلام بىردى. آغايونۇسىنگ قەدى-قامتىنى، بوئۇنى گۇرۇپ، گۇراوغلى حىران بولۇپ دۇردى. بۇلار بۇ يردە ايندى اوتۇرۇپىرسىنلەر. چاي-چىلىم، ناھار بە دىسسۇر قىلىپ، آغىز سۆيچۆتمە كۆرۈنگ تاپىپ، وقتى-خوش كۆرۈنگ تاپىپ، ال-الە دىگەن، بىن-بىنە دىگەن، تىن-تە دىگەن بۇ يردە گۇراوغلى ياتىپىرسىن.

بۇ وقتى خوشلۇق بىلن، بۇ يىم بىلن گۇراوغلى آيىنگ-كۆتۈنگ اۋتەنىنى بىلەنۇق. بىر گۈن مېدانان آتىنى سۆرۈپ گلىاركا: «الله جانىم، مېنىگ شو پىرە گەنېمە نېچە گۈن بولدۇقا؟» دىيىپ، گەنېنى حاساپلاسا، پىزادىنگ يانينا گەنېنە قىرق گۈن بولۇپدىر. «يولدا-دا قىرق گۈن بولۇپدىم. يۇردۇمدان چىقانىما سىگىن گۈن بولۇپدىر. مېنىگ بۇ ياتىشىم دال. آغايونۇس بىزى دىيسە، بىز اونى دىيسىك، يۇردا قايتساق ياغشى» دىيىپ، گۇونى بۇزۇلۇپ، ايچرىك گىردى.

گۇراوغلى ايشىكىن گىرىندىن، آغايونۇس پرى موئى آنكلادى.

— الله، گۇراوغلى، نەمە كپ تاپىپ گىردىنگ؟ داشارى چىقانىنگداقى يۆز-گۆزۈنگ، ايچرى گىرىنىنگە بولمادى.

— آى، يوق، پىزادىم، ھىچ كپ تاپاموق...

— يوق، گۇراوغلى، دۇغرىنگدان گلىپىر! بىر كپ تاپدىنگ سىن — يۆز-كشىبىنگ آيدىپ دۇر. — دۇغرىمدان گلىم، آغايونۇس، مېدانان گلىاركام، شو پىرە گەنېمى حاساپلادىم. سىنىنگ يانينگا گەنېمە قىرق گۈن بولۇپدىر. يولدا اگلەننېم-دە قىرق گۈن. مېن بۇ ياتىشىمى بىر اداما مېنگزىدىم. بىر جالاتاى اوغۇرلىق ادر، اوغۇرلىقى-دا يۆزە چىقار، چىققىن سىز بىرگا قالار. يا خۇمار اوپنار، خۇمارا اوتدۇرىپ، تۆكەنىكىسىز بىرگا قالار. اونسونگ، اول ادام اول يۇرتدان قاچچاق بولار. يەنە بىر يۇردا بارىپ، اۋزۈنىنگ نەمە ائندىكىنى بىلدىرمان، بىر جوتۇق آلاشانى نىسە آلىپ، باھاسىنى ھم «اينە، بىردىم» دىيىپ، مۇندان-دا قاچار. يەنە بىر يۇردا بارىپ، بىر بىلماناق ناچار تاپسا، شونۇنگ

عشقىنا دۆشۈپ، اومالپ ياتار. مېنىگ ياتىشىم، ادېل شوئگا مېگزه يار. يوق، آغايوئوس، مېن اون ايكي مۆنگ اۋىلى تىكە اىلى نىنگ خانى، بىر يۇردۇنگ ايه سى. سېن بىزى دىيىسنگ، بىز ھم سېنى دىيىسك، بىزىنگ يۇردا گىدەلى! — دىيىپ، پرىزادا قاراپ، باش كېلمە سۆز آتدى:

سېنى دىيىپ گلدىم چاندى بىلىندىن،
يۇر گىدەلى، بىزىنگ ايله، پرىزادا!
اصلىم بىان ائىم، تۆركمېن ايلىندىن
يۇر گىدەلى، بىزىنگ ايله، پرىزادا!

جىمالىنگ كۆرۈنەر كۆنگلى خوش بولار،
پىرسىز عاشق لارىنگ يولى داش بولار،
چۆلدە كۆسىم، خدر-الياس دوش بولار
يۇر، گىدەلى بىزىنگ، ايله، پرىزادا.

چۆل يىرلردە كۆردۆم پىرىنگ، قۇواتىن،
تەرىف ائىم، قوچ بىگىدىنگ ھمتىن،
يالانچىدا ايام بىر دولتىن،
سۆر، گىدەلى بىزىنگ ايله، پرىزادا!

قوچ بىگىدىنگ غۇرى بولسۇن زىادا
سېنى، مېنى حق پىتىرسىن مىرادا.
گۇراوغلى بگ، بۇ باش كۆنلوك دۆنىادە،
بىر-بىروىنگ قىدرىن بىلگىن، پرىزادا!

گۇراوغلى بۇ سۆزى قۇتاراندىن سونگ، آغايوئوس:
— پاھاي، گۇراوغلى! سېن گىتچك بولسانگ، مېن ائىم قۇيرۇغىمى دۆۈپ قۇيان آدم. سېن
دېمىنى-دېنجىنى آلسىن دىيىپ ياتىردىم مېن — دىيدى.

—دەم دىنچ آلدىق، آغايۇنۇس، ايندى بىزىنگ يۇردا گىدەلى!

—يۇر بارىك!

آغايۇنۇس گۇراوغلى دۆيشۈنە گىرن گۈنلرى مۆتۈپ گىتمك اوچىن آتاسىندان ھۇوالى قىر دىيلن آتى گىتيرىپ قويۇپدى.

آغايۇنۇس پرى ھۇوالى قىرى گىتيرىپ، بىر قىلدان بزاپ-بىسلاپ، ھر مېسغالى يۈز مۆنگ، يۈز مۆنگ باھالى، داشلاردان آغىر مېرچىنلردىن، لاغلى-ياقۇتدان، آلتىن-كۆمۈشدىن ايكى خۇرجوئى دولدۇردى. آغزىنى قايىم باغلاپ، اۈز زىلى گىيىملىرىنى آلىپ، آينا-داراغىنى ھم بۇقجا سالىپ، ھۇوالى قىرىنگ، سىرتىنا بۇكدرىپ، آتا مۆندى-دە، گۇراوغلى بگ بىلن قوشۇلۇپ گىدېيىردى. اھلى كىزىلرى نىنگ ايچىندن كۆلشىرىنى سايلاپ آلىپ، اوئى ھم بىر آتى بزاپ مۆندۈردى. كىرك زاتلارنى آتىنگ سىرتىنا بۇكدرى.

پاھ، زىنان دىيەنىنگ بىر قوشغۇنى گۇترىلن سۆنگ، بارچاق پرىنە بارىنچا زىنجىرلانىنگدا دۇريارمى. آدام بىر-ھا بگىندە كپ تاپمان، بىر-دە قىناناندا. بىر ياساۋ بىلن، بىر خيال بىلن آتلاىپدىرلار، مېدانا چىقىپدىرلار. گۇراوغلى آغايۇنۇسا نامە خىر قاتارىنى بىلەنۇق. پرىزاد گۇراوغلا نامە خىر قاتارىنى بىلەنۇق. ايكىسى دىمىپ سۆرۈپ بارىار، حامالا غزا بارىان يالى. شو گىدېشلىرىنە بىرناچە گۈن يول يۇردىلر.

بىر گۈن سحر ماحالى داغ اۋستۈندىن بارىاردىلار، آغايۇنۇس: «الله جانىم، مېن بۇ آدامىنگ ايزىنا دۆشۈپ بارىان-اۋو. مېن مۇنۇنگ پاتىشادىغىنى بىلمەسم، بايدىغىنى بىلمەسم. اصلا دۆيشۈمە گىرن آدمزاد بولسا ياغشى بۇ، كىزىپ يۇرن بى دولت بولماسا ياغشى. يۇنە اۋستۈمە اۋىلنچك دال دىيىپ، آنت ايچدى دىيىپ گلىان. مېن بارىن بارسام، اۋنكۆمدە-دە اوچ-دۇرت سانىسى اۋتۇران بولسا، نأ علاج ادرىن» دىيىپ اۋىلاندى. ھر ھىلى قۇرقۇلىك، ھر ھىلى اۋىلار يادىنا دۆشۈپ، ھۇوالى قىرىنگ اۋستۈندە بۇيۇنۇنى بۇرۇپ، گۇراوغلا قاراپ، باش كىلمە سۇز آيتدى:

شۇكر ادهيىن سىنى پرىن اللهيا،

ھايىسى خانىنگ اۋغلى اكنىنگ بىلمەدىم،

كىرشمەلى يۈزۈنگ مىنگىتدىم آيا،

ھايىسى خانىنگ اۋغلى اكنىنگ بىلمەدىم...

سنىڭ دىك قوچ بېگىت جھانا گلەن،
 مېنىڭ دىك قىز اصلا انە دن بولمان،
 مېنى آلان عۇمرۆنگ اۋتە نىنگ بېلمەن،
 ھايىسى خانىنگ اوغلى اكنىنگ بېلمە دىم.

مېنىڭ اۋزۆم اون اۋچ-اون دۇرت ياشىمدا،
 طىلادان جۆپ جىغام باردىر باشىمدا،
 پرى قىزلار قىرق آيلانسىن داشىنگدا
 ھايىسى خانىنگ اوغلى اكنىنگ بېلمە دىم.

چىن عاشق مەن، نامىس بىلەن عارىم بار،
 شو گۇن سانگا شىوہ بىلەن نازىم بار،
 آق گۇسۆمدە بېتەن قوشا نارىم بار،
 ھايىسى چۆلۆنگ قوردى اكنىنگ بېلمە دىم.

آغايۇنۇس، جھان پاتىشانگ قىزى،
 يار بولماغا قبول ايلە دىم سىزى،
 چاندى بىلە آلىپ بارسانگىز بىزى،
 آچ اكنىنگ، باى اكنىنگ بېلمە دىم.

آغايۇنۇس بۇ سۆزى آيدانان سۆنگ، گۇراوغلى ھەم بارىان پرىندە مۇنۇنگ سۆزۆنىنگ
 مانىسىنى تىرىپ بارىار. اچىندىن: «پرىزادىنگ آيدىان سۆزى اينىگ سۆنگۇندا «بېلمە دىم» بىلەن
 تاماملاندى ولى، بۇ اونۇنگ «سەن بىر كۆزىپ يۇرن بى دولت بولماسانگ ياغشى دىپەن-اۋا» دىيىپ
 اويلاندى.

سۆنگرا آتىنگ جىلاوينى پرىزادا قارشى دۇندىرىپ، يۆزۆنە باقىپ:

— ھاو، آغايۇنۇس، سەن بۇ سۆزلىرى بىزە آيتما! — دىيىپ، پرىزادا قاراپ، باش كىلمە سۆز آيدار

بولدى:

مرد بولان ايكي سۆزلەم،
مردىنگ اقرارى بير بولسا؛
سۆش گۆنى قوچ يىگىدە
شاهمردان دستگير بولار.

مردلر چكرميش يايىنى
بىلىپ اوتۇرار جايىنى،
غنمدان آلار پايىنى،
مردلرىنگ ايشى زور بولار.

خزان ىلى اۋسین بولسا
دوشمان يولون كسین بولسا،
يىگىت باشى اسن بولسا،
ماللى بولار، مالسيز بولار.

گۇراوغلى، مستانا چاغلار،
گول آچسا غونچالى باغلار،
بىيك-بىيك قارلى داغلار
قارلى بولار، قارسيز بولار.

گۇراوغلى بو سۆزى آيدانسونگ، آغايونوس:

— الله، گۇراوغلى، گۆتونگە ملال گتير آيدىنگ-اۋ، گۆتونگە ملال گتيرمه! چۆل ميداندا گپ
تاپيلمان گنسونگ، سنى بير سيناماقدان اۋترى آيدايدىم — دىيدى، شونونگ بىلن ايکىسى
گۆونلر يىنى بيره باغلاپ، «نيرده سينگ چارداغلى چاندى بىل» دىيىپ، سۆرۆپ اۋتاگىتدى لر.
خبرى كىمدن آل؟ كۆسه دن آل!
گۇراوغلى كىدەلى بارى، كۆسانىنگ بير قارنى آچ، بير قارنى دوق، گنجيمه-ده دگمان اونگۆپدير
پاقير.

بىر گۈندىن بىر گۈن: «ھۇ، يىگىتلەر، گۇراوغلى اۋىلسە-اۋىلدىر، اۋىلسە، بۇ گۈن-ارتە بىر ياندان چىقار. بۇ گۈن-ارتە بىر يردىن چىقماسا، اۋىسۇنگ گۇرۇبىرىس-دا. ھەر زات ھەم بولسا، بىركى گۈن صبر ادەلىنگ باقالى!» دىيىدى. كۇسە اۋىتچاچلى زانگار. اىچىندىن «بىلىپ بولماز، پرىزادى گىتيرايۇرمى، نادىارمى؟» دىيىار.

بىركى-يارىم باىلاردان نىسبە قويۇن، تويى، ياغ، چاي، تىماكى آلىشىدىرىپ، كىزىپ يۇر. آلان بايىنا-دا:

— ھار، باى آقا! شۇ زاتلارنىڭ پۇلۇنى بىرچىك-اۋىلدىر. اۋىر يالى بولۇپ كىلمەسە-ھا زادىنىڭ آلانىم، آلانىم. اۋىزەبىلچىك بولسا، يەنە زادىنىڭ اۋىزۈنگە قايدىپ بىرىن — دىيىپ، مۇنى ھەم اىكى باشلى ادىپ آليار.

كۇسە، دالى مائىلى، سىتېك قىرمانى: «پرىزادى گىتيريان بولسا، سۇيۈنجىلۇپ كىلىنگ» دىيىپ، سىرچىمەنە قاراۋول ادىپ قويدى.

خىبرى كىمدىن آل، گۇراوغلى بىلەن پرىزادان. شول سۇرۇپ قايدىش لارنىڭ گىلىرى سىرچىمەنە. دالى مائىلى، سىتېك قىرمانى — اىكى كىشى اىكى يردىن اۋىلارنىڭ اۋىگۈندىن چىقىپ، سلام بىردىلىر.

— ھار، يىگىتلەر! يۇرت-قالا آمان لىقىمى؟

— يۇرت-قالانگ كىمى يوق — دىيىپ، اول اىكىسى قالا قارشى باسدىلار آتا قامچىنى، گىلىرى

قالا:

— آى، يىگىتلەر! سۇيۈنجى، ھار، سۇيۈنجى! گۇراوغلى آقامىز پرىزادى گىتيرىيىدىر، سۇيۈنجى!

— دىيىپ قىغىرىيىردىلىر.

قىرىق يىگىت كىنەبىلەننى گىنىپ، داقىنىپ، شايلانىپ، قايتدىلار اۋىگۈندىن. اۋىيالار شۇخۇنى، اۋىيالار قىقىلىغى، اۋىيالار پاقتاپىندى، شۇ گىلىش لىرىنە سىس پىتر يالى مېدانان گىلىرى. آتدان دۆشۈپ، قول قۇشۇرىپ، سلام بىردىلىر، قۇشۇلىشىپ سۇرۇپ قايدىيىردىلىر.

خىبرى كىمدىن آل؟ كۇسەدىن آل!

اۋردى بۇزدۇمانا قامچىنى. ھەمدەن اۋىگىنچا اۋىزۇپ كىلىپ «دىسلاىى حرم خانانى بىرەيىن» دىيىپ، حرم خانانى سىرىپ، سۇپۇرىپ، تىگىنتلىرى چارپارا تاشلاپ، ھالى-پالاسلارنى دۆشۈپ، تىكچەلردە آقلى-قىزىلىلى آلمالارى حاتار-حاتار قۇيۇشىدىرىپ پىتكەدى، اىسلى گۈللىرىدىن قىسىدىرىشىدىرىپ، تۇرە بىر اۋىدان آرجانى گىتيرىپ قويدى. اۋىندان سۇنگ مى خانان گىلىپ، اۋدى يلىدىن قالاپ، تۇنچاننى دۇرى سۇدان دولدۇرىپ، چاينىكلىرى چايقاپ، چىلىمىنگ سۇۋۇنى تازەلەپ، ھەمەسىنى بەدىسسىۋر ائدى. اۋىيانچا پرىزادى گىتيرىپ، حرم خانانىڭ اىشىگىن-دە قۇلتۇغىندان سۇياپ دۆشۈردىلىر. پرىزاد

حرم خانانا اتلاپ گىردى. بارىپ آرجا يىنگسە سىنى بىرىپ اوتۇردى. تۈورەگىنى گۇزۇنىنگ آستىندان بىر حاتار سىنلادى. اۋنگۈنە-دە بىر كۆچ ساناغى باردىر دىين قۇرۇسى آز دالدى. گۇزلەسە، اۋنگۈندە كىشى-قارا يوق. پىزادىنگ وقتى خوش، كىپى چاغ بولۇپىردى.

يىنە خبرى كۇسەدن آل!

— ھى، زانگارلار، نادىپ اوتىرسىنگىز؟ گۇراوغلى نىنگ ىدى آرقاسى ىرە دىگىمىز يالى بولۇپ گىلىدېر. آيدىجى اوزان، باغشى بولسا گىتېرىپىنگ. چالىجى سازاندا، بولسا گىتېرىپىنگ. سىمىزراق قۇيۇنلار-دا بولسا چىقارپ سۇيۇپىنگ. — دىيىپ، آلا-قۇخ ادىپ يۇر.

كۇسە اون كىجە-كۈندىز تۇى-تۇماشا بىرىپ، نان دىينە نان، تىنگە دىينە تىنگە، سىرپاى دىينە سىرپاى بىردى. آت چاپدىرىپ، آلتىن قاباق آتدىرىپ، آيدىجى باغشى لارى آيتدىرىپ، ھەسەسى نىنگ باغشىنى خوشلاپ، تۇى سۇوۇپ، بىر مۇا گىتېرىپ، پىزادى گۇراوغلا قايمى نىكا قىيىپ بىردى. تۇى سۇولانسۇنگ، گۇراوغلى:

— ھو، كۇسە! اۋىلەنن آدام اۋزۇنگە بللى. مىن اوچ دوقۇز گۈن پىزادىنگ ياننىدا بولجاق — دىيىپ، كۇسا اوچ دوقۇز گۈنە بولار يالى خاراجات بىرىپ، حرم خانانا قارشى گىدېرىدى. بۇردىن بارسا: «پىزاد نىچىك كا، مۇنى گۇرۇپ بولمازمىقا؟» دىيىپ، دىيىستانىنگ، چاندى بىلىنگ گىلن-قىزلارنىدان، قوچ بىگىتلىرىدىن يانگا حرم خانانىنگ، اىچى-داشى ال بىلن دىقتىلان يالى بولۇپىدىر. گۇراوغلى بولارىنگ گەننە وقتى خوش، كىپى كۇك بولۇپ، «اۋزۇم گەننە مالىم ادەبىن» دىيىپ، بىگىتلىر، گىلن-قىزلارا قاراپ، باش كىلمە سۇز آيدار بولدى:

تۇى تۇتمۇشام چاندى بىلىنگ دۆزۈندە،
بىگىر، قۇتلانگ شو گۈن نازلىم تۇيۇنى!
دۇشمان كۇپ بولۇپىدىر مىنىنگ قىدىمدا،
بىگىر، قۇتلانگ شو گۈن نازلىم تۇيۇنى!

مىلىسىمدا ساز-صۇبىتلىر قۇرۇنگلار،
قۇل قۇوشۇرىپ، خىدمتىندا دۇرۇنگلار،
آقا-بىگىر، آلتىن كاسە اۇرۇنگلار،
بىگىر، قۇتلانگ شو گۈن نازلىم تۇيۇنى!

باش مَنزىلدىن عرب آتلار چاپار مَن،
 ھەر مَنزىلدە سىرمست قۇزى چاپار مَن.
 بىگىر يىمە آغىر خالات ياپار مَن،
 بىگىر، قوتلانگ شو گۇن نازىم تويۇنى!

گۇراوغلى بىگ قۇردى صحىت-سازلارى،
 كۆلەندە قارقىلدار قۇيا قازلارى،
 تويۇن گلن دەھىستانىنگ قىزلارى،
 قىزلار، قوتلانگ شو گۇن نازىم تويۇنى!

مۇنۇنگ تۇشۇنى اشىدىپ، ھەمە گلن-قىزلار، چىقىپ-چىقىپ قايدىبرىدى. ھەمە قايتسا-دا، گنجىم
 آقاسى نىنگ عىالى قايدانۇق. يىنگە بولان كىشى بولۇپ قۇل چوللاپ دۇر. «ايكىسىنى اللشىدىرىپ،
 قايتجاق» دىيىپ، گۇراوغلى نىنگ اليندىن توتۇپ، پرىزادىنگ اوستونە التىپ، ايكىسىنى قايمىم اللشىدىرىپ:
 — آغايونۇس جان، شۇنكا تىنىكى باغىش اتدىنگىمى؟ — دىيىدى.
 اۇندا گۇراوغلى:

— پا ھى، يىنگە جان، بىزىنگ باغىش ادنىمىزە نىچە ماحال لار بولدى. بىزىنگ نىكامىز قاف
 داغى نىنگ باشىندا قىيىلدى. سىن غافل ياتىرسىنگ، حالى — دىيىدى.
 بۇ جوغابى اشىدىنسۇنگ، گنجىم آقاسى نىنگ عىالى-دا چىقىپ قايدىبرىدى.
 پاھ، ھمەنى اۇيدىن چىقاردى لار. ايشىگە تمانى اوردۇلار. آغايونۇس پرى دوقۇز قابات چىمىلغان
 تاشلاپ، باش اوجۇنا دوقۇز تكيە، آياق اوجا باش تكيە، اوستونە-دە بىر يوقاراق يۇرقانى تاشلاپ
 ياتىبرىدى. ياغىشى پىتسىن مىرادا، يامان قالسىن اۇيادا. اولار قالىپ نام بولجاق — ھەمە پىتسىن مىرادا.

